

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקלה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת כי תצא
י"א אלול תשע"א

גליון תקל"ב

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
8:07	7:31	6:33	
8:09	7:29	6:18	ירושלים
8:26	8:14	6:57	בארא פארק

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד
דקהילתנו שליט"א

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה"א בידך וגו' וראית בשבי אשת יפ"ת והשקת בה (כא, י-יא) איתא בספח"ק בשם זוה"ק הרמז בפרשה על מלחמת היצה"ר, והרבה דרכים ואופנים נאמרו בזה, ולדרכנו י"ל כך, הדנה במלחמת היצר יש שני סוגי מלחמה, יש מלחמת הסור מרע ומלחמה של ועשה טוב, והחילוק בין שני מלחמות הללו היא, שבמלחמת עשה טוב שייך להתמנון ולהיכן כלי מלחמה, היינו קודם כל מצות עשה ללמוד הלכותיהן וטעמיהן וגודל חשיבותן, ובה נעשה מסילות בלבבן להתקדש ולהיטהר קודם בא זמן עשיית המצוה, ובעת הגיע זמן עשיית המצוה הרי הוא מוכן ועומד כשהאש קודש בווער בקרבו ועושה המצוה בתיקונה ובשלימות מונצח במלחמה כגיבור, משא"כ במלחמת הסור מרע הרי לא שייך שיתכונן למלחמה זו, כי הרי היא באה בפתע פתאום, ראי אסורה או מדה רעה שנתעוררה פתאום בקרבו וכדו', שבמקרה כו צריך מיד וכמו הגע להתאור כגבור הליצי לצאת למלחמה ולהתגבר על היצה"ר מבלי הנחה והתבוננות מקודם.

ועפ"י יש לומר מ"ש לפנינו נעבוד ביראה ופחד, דהכוונה על ב' המלחמות הנ"ל, עפ"י מה שפי' רש"י עה"פ פחדים ומוראם יתן ה' (דברים יא, פה) דפחד לשון בעינת פתאום, ומורא לשון דאגה מימים רבים, וזהו לפנינו נעבוד ביראה, היינו מורא על מצות קום ועשה, שלזה אפשר להתמנון קודם זמן עשיית המצוה, היינו מורא מימים רבים, ופחד שהוא בעינת פתאום, קאי על מלחמת סור מרע שבאה בפתע פתאום, ותיקף ומיד צריך שיבוא לו פחד מלחמה, ויאזור מתניו ללחום מלחמת היצר ולהתגבר עליו.

ואפשר שבפרשת מרומז ג"כ זה הענין, ואמרה התורה כי תצא למלחמה על אויבך, והכוונה למלחמת היצר בקום ועשה טוב, שעל זה שייך לומר כי תצא, דיציאה היינו ההכנה למלחמה ואמרה התורה שאף אם נצדת את היצה"ר במלחמת ועשה טוב, ונתנו ה"א בידך, ואף ששביית בשבי, שהתגברת עליו, מ"מ צריך משינה הזירות מלחמת הסור מרע, כי לא ינח ולא ישקוט היצה"ר, ואף כשהוא בשבי אצלך יכול להיות שתראה בשבי אשת יפ"ת והשקת בה, היינו שיעמוד עליך היצה"ר להכשילך בסור מרע, שהרי אמרו חז"ל שלא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, שלא ישאנה באיסור, משמע שראיית ולקחת יפ"ת אינה מושרש הטוב, אלא כדי שלא יקחנה באיסור התיירוהו.

ולענינו באה התורה להורות לך שתשים לבך לשני המלחמות כאחד, ואף שבמלחמה אחת נצחתו, מ"מ יהי עינו בראשו על המלחמה השנית שהיא קשה יותר מן הראשון, לבל יפול ברשת היצר במלחמת סור מרע, אלא מזה וזוה אל תנח ידך וסור מרע ועשה טוב.

של של של

כי תצא למלחמה ונתנו ה"א וראית בשבי אשת המושך בעמי ב'

תמיד, עם כל זאת ימים אלו מיוחדים הם לזה ואפשר ויכולים לפעול לקבלת התשובה יותר במהרה ויותר בניקל ויש יותר סייעתא דשמיא להחפיצים והמבקשים לשוב ולהיטהר.

ולכן העיקר הוא להיות בעל שכל ובר דעת שלא להיות כשוטה שמתאבד מה שנותנים לו ולא לאבד ולהחמיץ חלילה את אלו הזמנים היקרים, אלא לנצל ההזדמנות הזו להתאמץ בתשובה ותפילה ומעשים טובים וצדקה שמעבירין את רוע הגזירה, ולנצל את כוח התשובה שמושפע עלינו ועכ"ל, ויותר בניקל בימים אלו לשוב אל השם יתברך בכל לב ונפש ולקבל על עצמינו שוב מחדש את עול התורה והמצוות ויראת שמים כראוי כדבעי, ולכן העיקר הוא להיות בעל שכל ודעת לא להפסיד חלילה כל זה שאפשר בשמונה עשרה היא אתה חונן לאדם דעת וחננו מאיתך בינה ודעת ודעה בינה והשכל, כי זה כל האדם, בינה יתירה שיש בו יותר משאר בעלי חיים שאתה חונן לאדם דעת ולא לחיות ובהמות, ואם כן שידע שור קונוהו, כל שכן אף האדם יהיה בר דעת לשוב אל ה' ולא להיות נמשל כבהמות נדמו ואם אין דעת הבדלה מנין בין אדם לבהמה. ועל ידי דעת יש הבדלה המבדיל בין קודש לחול ועל ידי זה יעשו תשובה ויבדלו מחול החטאים ויתקדשו בקדושת השי"ת תורתו ומצוותיו ויזכו להניח ולהשקיע כוחות בקדושה וטהרה כראוי.

השי"ת ירחם עלינו שנוכה האלול- תשרי הבאים עלינו לטובה יעוררו אותנו כראוי לעשות מה שצריכים לעשות ולהתעורר במה שצריכים להתעורר וידפוק באזנינו האלול כדי להשמיענו שכבר צריכים לעשות תשובה כראוי, וכדאי' מהגה"ק רבי ישראל סלנטער ז"ע שכל השנה צריך להיות אלול, ואילו אלול עצמו הרי הוא אלול, וביאור הדברים יש לומר מזה דכשבא חודש אלול יש לכל אחד מ ישראל התעוררות לתשובה ומעשים טובים וצייפור המעשים והדרכים, ולכן אז מקבל כל אחד ואחד על עצמו קבלות טובות להתנהג בהם בכל השנה הבאה.

וזהו הפירוש שכל השנה צריכה להיות אלול היינו שמה שקיבל ע"ע ב'אלול' אכן יתנהג בהם כל השנה וההתעוררות של אלול תלווהו ותחזיקוהו בזה כל השנה, ואח"כ כשבא אלול הרי זה אלול וא"כ צריכים שוב להתעורר מחדש עם קבלות טובות מחודשות שוב לכל השנה המתחדשת בסיעתא דשמיא, עם שפע קודש מחודש והתחדשות מיט א פרישקייט לתורה ועבודה, וכידוע אצל צדיקי אמת היה להם כזאת התעוררות כשאתא אלול עד שיכלו לטפס על קירות הלמים מה שאין לנו ולא יכול להיות לנו שום השגה בהם ובמשנתם, אבל עכ"ל עכ"פ זכרון גדולת שלהם צריך להביא אותנו עכ"פ להתעוררות לתשובה בפשטות כל אחד לפי ענינו ולפי מצבו.

יעזור השי"ת שאכן נוכה לתשובה שלימה ולפעול אלעם גוטם ולתשובה מאהבה ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם און שטייגען בהתמדת התוה"ק וירא"ש אזוי וי סי דארף צו זיין, וכאמרם ז"ל אין לו להקב"ה בעולמו אלא אוצר של יראת שמים בלבד, ונוכה צו שטייגען בתורה ועבודה וגמילות חסדים מיט א גוטטע אידישע שמחה שטענדיג בשמחה וטוב לבב מרוב כל עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה מיט כל טוב סלה, אמן כן יהי רצון בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן אויף אייסע אופן אויף אייביג.

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצ"ש"ק פרשת כי תצא תש"ע
בארא פארק - ארה"ב

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוך בידך ושביית בשבי (כא, י)

וכבר הביא רש"י הק' מהז"ל דבמלחמת הרשות הכתוב מדבר, ובפשטות הוא מלחמה בגשמיות, אבל ידוע מספרים הקדושים שרומז גם למלחמה ברוחניות מלחמת היצר, ויבואר לפי המעשה בהה"ק רבי פינחס מקוריץ ז"ע שאיזה אנשים טענו לפניו שהיצה"ר רודפם ואינו מניח להם לעבוד את השי"ת כרצונם הטוב, אז נענה לעומתם, לפי מצבכם עתה אז אתם הם שרודפים אחריו ולא הוא אחריכם שאתם מעצמכם מופשים ענייני עולם הזה ולא על ידי תוקף היצר הרע דער לינקער, שלעכטס אויף אלע שלעכטע גוים אלעס גוטס פאר אלע אידן.

אם כן, באופן זה איזה טענות שייכים כאן, ולזה אמרה תוה"ק שכדי שלא תבואו למצב שתהא חס ושלום רודף אחר היצר הרע לכן תקדים אתה ותילחם עמו ואז גם הוא לא יוכל לרדוף אחריו ולא אתה תרדוף אחריו ח"ו, ואז כי תצא למלחמה זו על אויבך - הוא היצר הרע, אז מבטיח לך השם יתברך בתורה הקדושה שיהיה זנתנו ה' אלוך בידך, שתזכה לנצחו ויהא מסור בידך ועוד יסייע לך לעבוד את השי"ת כי הבא ליטהר מסייעין בידו ופתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתחים כפתחו של אולם, ולא זו לבד אלא גם זשביית בשבי' אז תזכה להוציא ממנו ניצוצות הקדושים שנפלו שם על ידי עוונות רח"ל ותשיבם למקומם בקדושה ושוב בניס לגבולם גבול הקדושה ויקבץ נדחיו מארבע מנפות הארץ בגאולה שלימה הקרובה בב"א. כן יעורנו השי"ת ברוב רחמיו שנוכה לכל זה זנתנו ה' אלוך בידך ושביית בשבי.

הרה"ק רבי פינחס מקוריץ ז"ע יומא דהילולא ז' אלול

הנה השבוע הוא יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי פינחס מקוריץ ז"ע בהה"ק רבי אברהם אבא ז"ע וכידוע שהוא ז"ע היה כולו אמת והשקיע כוחות רבים וגיעות עצומות ורבות לבוא לידי זה להיות כולו אמת ושכל תנועה ותנועה שלו לא תהא אלא על פי אמת ושנים רבים עמל על זה עד שהשיג את מדת האמת בשלימות חותם האמת, ואחר הסתלקות מרן הבעש"ט הק' זיע"א היה הוא ז"ע הה"ק רבינו פנחס מנהיג עדת ישראל, כי הגם שעיקר התנהגה עברה להה"ק המגיד הגדול רבינו דוב בער ממעורייטש ז"ע עם כל זה היו עוד מתלמידי מרן הבעש"ט ז"ע שהנהיגו אז עדה וכן נהגו אז הה"ק רבי מיכל'ע מולוטשוב ז"ע וכמו הם כך רבינו פינחס מקוריץ ז"ע, וכנ"ל שהוא היה שלם ומופלא בחותם האמת, ולכן הגם שאין לנו שום השגה ולא יכול להיות לנו שום השגה במדריגותיו אלו הנוראים והנשגבים ולא במעלותיהם של שאר הייליגע זיסע צדיקי אמת, אך עם כל זאת סיפור שבחיהם צריך להביא אותנו להתעוררות ותשובה על כל פנים בפשטות שאם הם היו גדולים כל כך וכהה"ק הנ"ל ואמת שלו, אם כן אף את צריכים עכ"פ להשתדל במידת האמת להקפיד על דיבור אמת והנהגה עם אמת ולילך ביי די ריכטיגע אידישע וועג, ובה יעזור השי"ת שנוכה שזכותו של הה"ק רבי פינחס בהה"ק רבי אברהם אבא ז"ע מקוריץ וזכות פון אלע זיסע הייליגע צדיקי אמת יג בעדינו ובעד כל ישראל להיוושע בכל מה שצריכים וברבד ישועה ורחמים משמי שמי קדם אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

ימי אלול הזמן המסוגל ביותר לתשובה

הנה עכשיו באים ימי האלול שהוא חודש הרחמים והסליחות ורם זמני תשובה לכל חטא ועוון, והגם שכל השנה הוא זמן לתשובה, שאין לך דבר שעומד בפני התשובה ימיו ית' פשוטה לקבל שבים

היה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו (כא, טז)
קיים לנו כלל והיה לשון שמחה הוא. ואם ישאל השואל
לשמחה מה זו עושה ביום המיתה, מה שמחה היא לשכיב
מרע זה הנוטה למות ועוזב לאחרים חילו. אף אתה ענה לו
ודאי שמחה רבה היא לאדם כשזוכה להנחיל ולהוריש לבניו
את אשר יהיה לו שהתורה מעידה עליהם שהם שלו, נכסים
כשרים ונקיים, שרכש בזיעת אפיים וברכת כפיים, ביושר
ובכשרה, בצדק בהגינות וביעילות בלא תכני ערמה ומרמה
וללא אמצעים של נישול וניצול נכסים, שרואים בהם ברכה
לעולם הוא וזרעו ואחריו. (מפרשים עה"ת)

בננו ה סורר ומורה איננו שומע בקולנו (כא, ט)
גידול בן סורה ומורה הוא כתוצאה מן שאינו שומע בבית
הוריו את קול התורה הקול של לימוד מימרות אביו ורבה
וקול תפילה, וזהו כוננת הכתוב **סורר ומורה** אך גדל בן סורה
ומורה התשובה לכך היא **איננו שומע בקולנו** איננו שומע
בבית הוריו קול תורה ותפילה. (רשומים בשבט, להגרי"ש אונג
זצ"ל בשם אביו) *

ובגמ' עד שיהיו קולותיהם שוים (פנהדרין עא). רק אם שניהם
שוים בקול, שיש לשניהם מטרה אחת, שאין הפרש בין
האב והאם בחינוך הבן, הם יכולים לנער עצמם מן האחריות
לתוצאות, שאם לא כן אין לתלות את חטא הבן בטבעו הרע
אלא בחינוך שנתחנך בו (הגר"ש הירש זצ"ל)

תורת אמת

פנינים יקרים על הפרשה

מוצא שפתוך תשמור (כג, כד)
יש לפרש תשמור מלשון משמרת מסנתת היינו יש לסגן ולברור
מה שמוציאם מהפה. (אמרי חיים)

אשר דברת בפוך (שם)

חז"ל דרשו בפוך זו צדקה (ר"ה ו), יש לפרש דרשה זו על פי הא
דאיתא (ב"ב י:) אמר רבי יהושע בן לוי כל הרגיל לעשות צדקה
היווין לו בנים בעלי אגדה, והוה אשר אשר דברת, דמה שזכית
לדבר בפוך אגדה, זו צדקה אשר נתנו אבותיך, גרם לך להיות
בעל אגדה בפוך. (תנודות ברוך, מפי השמטעה)

נקי יהיה לביתו שנה אחת (כד, ה)

אברך אחד בא ללה"ק מקוצק ז"ע בשנה הראשונה לחתונתו
הרבי לא נתן לו לשהות הרבה זמן אלא ציווהו לנסוע הביתה,
בשעת הפרידה אמר לו: זכור את דברי רש"י על הפסוק **ושמח
את אשתו** ותרנמו ויחדי ית איתתיה והמתרגם ויחדי עם אתתי
מועה הוא. (אמת ואמונה) *

וכעין זה אמר החידושי הרי"ם זצ"ל לנכדו השפת בעת נישואין
דהלשון נקי הוא כמו שאמרו חז"ל (קידושין ט:): על הפסוק
(שמות כא כה) **ובעל השור נקי**,
כאדם האומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה
של כלום. (אשר והפירות)

ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור לקללך (כג, ה)

על החטא של אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים יכולים היו להצטדק
בתוריק, כי עניים היו ולא השיגה ידם כדי להגיש לחם. אבל עתה
לאחר אשר שכר עליך את בלעם בן בעור הרי היה לחם הרבה ממון כדי
לשכור את בלעם על מנת להרע,
אם כן שוב חוזר אותו החטא של אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים.
בשביל לשכור את בלעם היה לכם ממון למכבדו, ואילו בשביל להגיש
פרוסת לחם לא היה לכם ממון כלל. (מעיינה של תורה, מפי השמטעה)

אשת היל

הרבנית הצדקנית מלעלוב ע"ה - מחברתו הטהורה
של כ"ק מרן אדמו"ר רבינו הקה"ש זיע"א
יא"צ י"א אלול תשס"ו

אשת חיל מי מצא

הרבנית הצדקנית הייתה כל כולה אשת חיל שמגלמת את
עבודת ה' בכל רגע ורגע מהחיים. תמיד היתה מקבלת את
כל אחד ואחד במאור פנים. היה בה שילוב נדיר בין קומתה
הרוחנית שניכרה בכל הליכותיה ליחסה המיוחד לכל אחד. זה
היה מפליא ביותר. ידוע אירתת העולם ששרואים אדם גדול
אות הוא שבביתו שיהיה אשה גדולה שאם לא כן לא יתכן שיהיה
הוא אדם גדול כיון שאיש עיקר הבית. כמו שאמר רבי עקיבא:
"שלי ושלכם שלה". אכן אמה של מלכות היתה הרבנית
הצדקנית. אשת חבר למרן אדמו"ר הקה"ש זיע"א ואמו של
יבלח"ט מרן רבינו שלי"ט, וכאשר השכינה עצמה שוכנת
בבית. ודאי מתקדש ומתרום כל הבית כולו ומשפע שפע
קדושה על כל הנושבים. נאה וגם יאה לה. א"כ, לאשת
החבר הפ' "אשת חיל מי ימצא".

טעמה כי טוב סחרה

האבהו לחורה היתה מיוחדת. תמיד היתה מוכנה לעשות הכל
כדי לזכות בבנים תלמידי חכמים, ומשוכנת לכאלה כיבדה
אותם את נכדיה ואת כלותיה כי "יש להן בעלים צדיקים".
תמיד רצתה שיהיה לה ישיבה בבית. בית שכל כולו יהיה
תורה, תמיד למי שהיה לומד היה מקבל ממנה מנה כפולה
בגלל שאמרה שמי שלומד תורה מגיע לו עוד אחד.

פיה פתחה בחכמה

תפילתה המיוחדת היתה לשם דבר. זה היה מכל הלב -
כמונה מעות. וכן גם לימדה את תלמידותיה ביוזניץ היכן
שלימדה עשרות בשנים ועד היום מספרות תלמידותיה כי
תפילת נראית אחרת בזכותה של ההשקעה שהשקיעה בהם
הרעבצ'ין בעבודתה התפילה. תלמידה שהינה כבר היא אם
לידים אמרה: "עדיין רועד לי הלב כשהינה נזכרת בכחה ד'
כשהמורה חיה ע"ה אמרה לנו: **אלול, דגים במים רועדים**.
ואתם משחקים בחולץ".

סדר תפילתה היה. בבורק היתה מתפללת בבית החיים ליד
בית הספר ששם לימדה, ושם גם היה קבור אביה הצדיק,
ושם היה מסלול קבוע. קבר אביה, החזון איש, אדמו"ר ויוזניץ

כפה פרשה לעני

מסכת פלאית של חסד ועזרה לזולת נרקמה ביריעות חייה. כל
מסכן ואמלל מצא אצלה בבית און קשבת יד עוזרת. לכל
הנפשות האומללות בב"ב ואין מחוצה לה. היתה כתובת רח'
רמב"ם בב"ב. כל אחד התקבל אצלה בסבר פנים יפות.
לאחת כיבסה ביד. לאחת קפילה. לאחת תיקנה תיקונים. לאחת
בישלה וכו'. בכל יום ששי הכינה לאדם גלמוד אוכל לשבת
ולמשך השבוע. ובער"ש היתה רק עמו מכינה לו מה שהוא
ובשארית כחותיה אמרה לו שהשבוע היא לא בבית והאוכל
אצל הבת. אם רק מישוה אמר שחסר לו דבר מה, מיד דאגה
שיהיה לו, אם הכינה משהו והיה אחד אמר הו שזה מאוד
טעים וערב בית היתה מכינה גם לו בשפע מהג"ל. חסטה
מיציה - תפוחים גור וכדו לילדות ולכל מי שהגיע, אף פעם
לא היה לה כסף בארנקה. כי כל מה שהיה לה מיד פיורה
וחילקה למי שזקוק. היתה שמה מעטפות עם כסף גדול
למשפחות נזקקות מתחת לדלת הבית כדי שלא ידעו מי
המלאך המושע במונים קשים.

לא יכבה בלילה נהר

בערוב ימיה עברה שנה וחצי של סבל קשה, אך לא ויתרה
והמשיכה בעבודת הקודש כרגיל מתוך מסיני עד כלות
הכחות. פעם הרגישה רע מאוד. והעומדים לידה לא ידעו אך
להשיב את נפשה. לפתע התקשר בנה וסיפר על השגחה
פרטית בהשבת אבידה שנדמנה לו. עיניה אורו ונעשתה
שמחה. ליד מיטתה תמיד היה סידור, תהילים, פרק שירה, חפץ
חיים, תומר בבורה, תמיד שכינה למדה והתפללה, וכן אמרה
שיר השירים עשרות פעמים משך 40 יום, ותמיד אמרה ברוך
ה' בעינים מלאות תודה לרבש"ע, ובידה סימנה בשארית
כחותיה "אין עוד מלבדו".

שבה על מיטתה בביה"ח הרימה ידה לשמים ואמרה בדמעות:
"רבש"ע, איך טוהה תשובה שלימה פאר דיר, רבש"ע איך האב
דיר זיער ליב", והוסיפה "אני מאמין" "אין כאלוקים".

באחד הימים כשהרגישה רע מאוד ציטטה את הגמ' **(ברכות
כח)** "שחלה ריב"ו נכנסו תלמידיו לבקרו, כשראה אותם בכה,
אמרו לו תלמידיו נר ישראל עמוד הימיני פטיש חוק מפני מה
אתה בוכה אמר להם, שיש לפני ב' דרכים אחת גן עדן ואחת
גיהנום ואיני יודע באיזה מוליכים אותי ולא אבכה. והוסיפה:
אדם מרגיש... והחלה לומר שמע ישראל, באמצע הלילה שוב
התעוררה ואמרה שמע ישראל, אח"כ אמרה: "מזדארף
אריינכאפן ווען מ'קען נאך זאגן..."

בי"ב באלול חש"ו נלקחה מעמנו לעולם שכולו טוב, לאחר
סורים קשים ומרים, לקול בני משפחתה וכל בית ישראל
הזועקים מרה: "וחושק ליום אחרון...".

זכותה הגדולה תהא מליצת ישר עלינו על כל ישראל אמן

ושיחא הוא מעורר רצון העליון ולשוב בתשובה מכותו הוא, וכמבואר בספ"ק שחודש אלול ג"כ מרמז על הענין הזה, כי אלול ר"ת אני לדודי ודודי לי, והכוונה
שכנסת ישראל נמנעת ומסכמת לטענת הקב"ה שיבוא הרצון וההתעוררות מצידה, והוא אני לדודי ואח"כ דודי לי, ולכל ישראל מתעורר בזה החודש לתשובה
באתערותא דלתתא. **ואיתא** בספ"ק קדושת לוי (פ' דראשית עה"פ ונהו יוצא מנה) על הא דאיתא (אבות פ"ב מ"א) רבי אומר אויזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם כל
שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, **הקב"ה** עיקר תענוגו הוא מעבודת האדם יותר מכל עבודת השרפים וחיות הקודש של מעלה, והוה **תפארת** לו היינו
להקב"ה מן האדם, שעיקר תפארתו ותענוגו היא מן האדם מעבודת האדם עיי"ש, ולפ"ד הק' כן יש תענוג ונחת רוח לזוכה"ע כשעבודת האדם באה ע"י
אתערותא דלתתא, יותר ממה שמגיע באיתערותא דלעילא, ועיקר התפארת היא כפי ערך העבודה של האדם.

ועפ"י "ל ה' המנו בזה כי תצא למלחמה, היינו כשאתה תצא למלחמה על אויביך היינו ה' יצא", כשהמלחמה תבוא ממוך ומהתעוררות שלך כנ"ל, או **וראית
בשבי** **אשת יפת תאר**, היינו שאז עבודתך ותשובתך תהי' בבחינת תפארת ויפה תאר כנ"ל, שהיא עיקר התפארת והנחת רוח להקב"ה כשעבודת האדם באה ע"י האדם, שזוהו
עיקר התענוג והנחת רוח להקב"ה בעבודת האדם. (כי תצא תשס"ב)

דברי תורה

המשך מעמ"א

יפת תואר (שם) דידוע הויכוח בין הקב"ה
לנכסת ישראל, כדאיתא (במד"ד סוף איכה)
אמרה נכסת ישראל לפני הקב"ה שלך הוא
השיבונו, אמר להם שלכם הוא שניא שובו
אלי ואשיבה אליכם עיי"ש,
הרי שמתבקש מהאדם איתערותא דלתתא,

מתולדותיו

הה"ק רבי שמחה בונם בנהדר מפשיסחא זצ"ל נולד בשנת ה'תקכ"ה לאביו הגאון רבי עבי הירש שהיה מגיד מושרים בעיירה ואדיסלכ. אביו היה תלמיד חכם גדול וחבר את ספרי המוסר עשרה למאה וארץ העבי' בהיותו ילד הולוכו אביו אל העיר מטרסדורף של למד רבי שמחה בונם תורה בשיבתו של הגאון רבי יומא ממטרסדורף זצ"ל שהיה אב בית הדין בעירו. לאחר מכן עבר רבי שמחה בונם לעיר ניקלשבורג שם למד בשיבתו של הגאון רבי מרדכי בנעט זצ"ל.

לאחר שמיילא כרסו בטי"ט ובפוסקים שב רבי שמחה בונם לעירו ונשא לאישה את בתו של הגאון רבי משה בנדין. חסידים מספרים כי בצעירותו של ר' שמחה בונם מפשיסחא, בעת שהיה סמוך על שולחן חותנו, עדיין לא נודע ברבים כי הוא שייך לחסידים. בפיהם של החסידים מקובל כי התגלותו כאחד מן החסידים היתה בהג הסוכות. וסיפור שכשהיה נכנס לסוכה, היה מתחיל לרוץ ולצעוק ולנשק את מחיצות הסוכה ואת הרצפה, עד שנראה כוד מעששו חלילה מרוב התלהבות קדושה, וכמה ריקודים עשה בסוכה עד ששקט ונת. ומהיום ההוא והלאה ידעו כולם כי הוא שייך לחסידים ואנשי מעשה הגדולים. רבי שמחה בונם ישב מספר שנים ועסק בתורה בבית חמיו, ובאותם שנים הכיר רבי שמחה בונם את דרך החסידות והתל נוסע לחצרותיהם של הרה"ק רבי משה לייב מסאטוב והמגיד הק' מקוזניץ זי"ע.

רבינו שמחה בונם לא רצה לעשות את תורתו קרדום לחפור בה, ובהשתדלות המגיד מקוזניץ מצא עבודת פקידות אצל הגביר דב ברגסון מפראנס שמינה אותו כאחראי על מסחר העצים והיערות.

עם מרן מוהר"ד מלעלוב והחזוה הק'

לאחר מספר שנים נסע רבינו שמחה בונם לעיר דאנציג שם החל משתלם בחכמת הרוקחות והכנת סמים לתרופות, מטיים את לימודיו קיבל רבי שמחה בונם הסמכה למקצוע הרוקחות מוועדת הרופאים שבעיר לבוב, אך לפני שהחל רבי שמחה בונם עוסק במלאכה זו פגש במרן רבינו דוידל מלעלוב זי"ע שהשפיע עליו לנסוע ללובלין אל חצרו של החחה הק'... רבי שמחה בונם נסע ללובלינה וקשר את נפשו בנפש החוזה מלובלין, בלובלין פגש רבי שמחה בונם את ה'יהודי הקדוש' מפשיסחא שמאוחר יותר הפך גם הוא לרב.

רבי שמחה בונם היה תמיד אומר שיכשם שכל אדם צריך לעשות לעצמו רב בעולם הזה כמאמר חכמינו במסכת אבות עשה לך רבי, כך צריך כל אדם לעשות לו רב לעולם הבא. רבי שמחה בונם עצמו ראה את המהר"ל מפראג כרבו והיה שוקד רבות על ספריו ודברי תורתו. ביום י"ט בתשרי שנת ה'תקע"ד התבקש הרה"ק רבי יעקב יצחק רבינוביץ' - היהודי הקדוש' לשיבה של מעלה ואת מקומו בפשיסחא מילא תלמידו המובהק - רבי שמחה בונם.

דרכו החדשה בחסידות

דרכו של רבי שמחה בונם הייתה דרך מחודשת בעולם החסידות, רבי שמחה בונם התרחק מדרך ההתלהבות והדבקות ונטה יותר לדרך העיון והשכל, חקירת דברי חז"ל ויורדי לעומקם.

מעשיהם של חסידיו של רבי שמחה בונם היו לעיתים תמוהים בעיני שאר החסידים, פעמים רבות נראו חסידו פשיסחא כמטונים והם עוררו נגדם התנגדות רבה.

על אחת מהנהגות אלו מסופר כי ביום ראש השנה מיהרו חסידו פשיסחא והשכימו עם הגץ החמה, בזריות התפללו החסידים את תפילות היום, קיימו את מצוות תקיעת שופר והזכירו בתפילת המוסף מלכויות זיכרונות ושופרות. בשעות הבוקר והערב נקראו בעת שאר עמך ישראל הלכו בחל החסידים את תפילות יום הדין. מיד לאחר התפילה

התיישבו החסידים והחלו לומדים בעיון גמרא במשך כל היום כולו וכביכול לא שתו ליבם אל היום הקדוש... הנהוגותיהם של חסידו פשיסחא עוררו עליהם את כעסם של רבים ומחלוקת החלה מתעוררת על דרך זו. המתנגדים לדרך של רבי שמחה בונם פנו אל זקן ארמו"י הדור רבינו אברהם יהושע השל - האוהב ישראל, מאפסא זצ"ל בבקשה כי יגדה את חסידו פשיסחא. רבי שמחה בונם שמע על הפניה אל האוהב ישראל, ושלח אליו את תלמידו הגדול רבי יצחק מאיר רוטנברג - אלתר מגור זצ"ל - בעל החידושי הרי"ם על מנת שיגן על דרכו. החידושי הרי"ם נגש עם האוהב ישראל, מאפסא במהלך ה'תתנ"ה המפורסמת והגדולה באוסטליע' והוא מסגנן על דרכה של פשיסחא. פועלו של החידושי הרי"ם הועיל האוהב ישראל, מאפסא נמנע מלנדות את חסידו פשיסחא.

כנס מופלג רבי שמחה בונם נודע ברבים כחכם מופלג ואמרתיו הרבות הינן נכס צאן ברזל בעם ישראל. מסופר כי פעם אמר במוצאי יום הכיפורים כי מרן הבעל שם טוב הקדוש היה עובר בעגלתו ממקום למקום בקפיצת הדרך, סוסי עגלתו של מרן הבעל שם טוב היו מרחפים באוויר ולא מבנים הכביד הם - סוסים - עפים באוויר, הסיקו הסוסים כי כיוון שהם עפים בהכרח שהם אינם סוסים אלא מלאכים... משהגיע הבעל שם טוב למחוז הפצו לקח בעל העגלה את הסוסים לארווה והעמיד לפניהם תבן וקט, או אז הבינו הסוסים שלמרות מעופם הנה הם עדיין סוסים ולא מלאכים.. ועל כך אמר רבי שמחה בונם: ביום הכיפורים, עם ישראל מתעלה מעלה למדרגת מלאכים, אך יהודי צריך להיזהר כי במוצאי יום כיפור כשהוא מתיישב לאכול שלא ימצא עצמו סוס בדוגמת סוסי של מרן הבעל שם טוב.

רבי שמחה בונם השתמש בחכמתו הרבה כדי לנגח את המשכילים ואורחותיהם. בשל חכמתו הרבה העריכוהו גם המשכילים והיו מרם שיאו להתווכח ולקנטר אותו בענייני יהדות והשקפה. למשכילים אלו היה רבי שמחה בונם עונה בחכמה ובשנינות. באחת הפעמים התייצב לפני רבינו אחד מן המשכילים כשהוא הדור בלבשו כאחד מעשירי הגויים. אותו משכיל שאל את רבי שמחה בונם איזה בגדים לדעתו לבש אברהם אבינו עליו השלום. רבי שמחה בונם הביט בבגדיו של המשכיל וללא שהות ענה לו, אברהם אבינו הסתכל מה לובשים הגויים שסביבו והתלבש בדיוק הפוך...

חסידים מספרים כי פעם אחת שיחק רבי שמחה בונם מפשיסחא עם איש אחד בשחמט. אותו האיש היה רע מעללים, ור' שמחה בונם רצה להרחיקו ממעשיו הרעים ולהחזירו למוטב. תוך כדי המשחק עשה ר' שמחה בונם מסע של טעות, ומיד עשה חברו למשחק הסעה כנגדו והביאו אל בין המצרים. ביקש רבי שמחה בונם ממנו שייתן לו לחזור בו מהמסע הזה, והאיש נענה לו. לאחר כמה דקות נשנה הדבר שוב, אולם הפעם סירב האיש להיעתר לו פעם נוספת. "פעם אחת ויתרתי", אמר, "אבל עכשיו מה שעשית עשוי". כששמע כך הרבי, אמר: "אוי לו לאדם שנישטקע כל-כך ברע עד ששום תחינה לא תועיל לו שיובל לשוב!" האיש היושב למולו לטש את עיניו כשהוא דומם, אבל לבו כבר חשב מחשבות של תשובה, עד שנהפך לבע"ת גמור.

מעשה ברבי שמחה-בונם מפשיסחא, שנסע בדרך עגלה. הדרך משובשת היתה בביצות ושלוליות. שקעה העגלה בבוץ ולא זזה ממקומה. טרח ויגע העגלן לחלץ את סוסו ועגלתו. - סייע ביד-אומר העגלן לרבי שמחה-בונם. - איני יכול-משיבו שמחה בונם - לא- מחזיר העגלון- יכול אתה אך אינך רוצה. מאותה שעה היה רבי שמחה-בונם מוכיח את עצמו: "יכול אתה אך אינך רוצה..."

מרגלא בפומיה דרבינו: "שוטה אומר את שהוא יודע, חכם - יודע את שהוא אומר". רבינו העמיד תלמידים הרבה שלאחר פטירתו ייסדו חצרות מפורסמות. בין תלמידיו היו הה"ק רבי מנחם מנדל מוורגשטאן - השרף מקועק' זצ"ל. הה"ק רבי יצחק מאיר רוטנברג - אלתר מגור זצ"ל - ה'חידושי הרי"ם'. הה"ק רבי ישראל יצחק קאליש מוורקא זצ"ל. הה"ק רבי יעקב מרדכי זצ"ל. הה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר זצ"ל. הה"ק רבי מרדכי יוסף ליינער מאויבוצי זצ"ל. הה"ק רבי אברהם מטשכנב זצ"ל. הה"ק רבי תנן הענין מאלכסנדר זצ"ל. הה"ק רבי מאיר חיאל ממוגילניצא זצ"ל ועוד רבים אחרים.

הסתלקותו רבי שמחה בונם מפשיסחא זצ"ל התבקש לשיבה של מעלה ביום י"ב באלול שנת ה'תקפ"ו והוא בן ס"ב שנים, דברי תורתו של רבי שמחה בונם מובאים בספר 'קול שמחה'.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הילולא דצדיקיא

רבי אברהם יששכר דב"ר שלמה הכהן ב' חסד לאברהם מרדומסק (תרי"ב ב'ג' תרי"ד)
רבי משה ב"ר יעקב ציפוש - סדר גיטין (תש"א) רבי אליהו שיק - עין אליהו על עין יעקב (תרי"ח)
רבי יעקב זקל הלוי הורוויץ אב"ד גלוצא וברוד ב"ר מאיר מטיקטין (תקט"ו)
רבי יוסף חיים ב"ר אליהו מנבד ב' בן איש חי, רב פעילים ועוד (תרי"ט)
רבי יחזקאל משה ב"ר יחיאל יעקב מקוב ניין (תרי"ט)
רבי יהושע אשר אור אלחנן ב"ר יעקב צבי מקוליביל-פוריטוב ב"ר אמרי יהושע (תש"א)
רבי אברהם יחיאל ב"ר יוסף חיים פיש מו"ת (תש"ח)
- רבי נחום יהושע מוונטבויל הי"ד ב"ר אברהם שמואל מפיזנה (תש"ב)
- רבי יעקב אייבן ב' משנת ר' עקיבא מפרשבורג (תרי"ח)
רבי אברהם יצחק - זוע אברהם (תש"ט) רבי מאיר הלוי הורוויץ אב"ד לעבטשוב - נב ב' ההפלאה (תרי"א) רבי ישראל יעקב זקל מוונטבויל ב"ר שמואל מנארליין (תרי"ד) רבי אברהם יעקב מפרובניצא ב"ר שמואל (תש"ג) רבי יעקב קופל חסיד תל' מרן הבעש"ט הק' זי"ע א"ב"א תמימה פייבל אבי שושלת קוסוב-יוזנין (תש"ט)
- רבי אברהם אביגדור נחום ב"ר יעקב יצחק בן מ'סטריקוב-ב"ב (תשס"א)
רבי יצחק הכהן שפירא אב"ד קרעמיניץ וקראקא ב"ר דוד (תש"ג)
רבי נפתלי שפיטץ - מלא רצון (תש"ג)
רבי צבי דיסקנס מאופשטטה מו"ת הה"ק מפשיסחא (תרי"ח)
רבי יצחק מברוכה ב"ר יחיאל מיכל חתן רבי אהרן מטשערניביל (תרי"ח)
- רבי יוסף ב"ר יצחק הלוי ב' יסוד יוסף מראוונא (תק"ס)
רבי יעקב קופל ב"ר יחזקאל וייך, אב"ד בודפשט תל' הכתב סופר (תרי"ט)
רבי נתן ב"ר יצחק שפירא המגיד מלובלין (ת"ט) רבי דוד ב' טאוב אב"ד ואברניסק - בנן דוד (תרי"ט) רבי שמואל אהרן מילער הי"ד אב"ד לאבאווא ב"ר נפתלי (תש"ב)

יום שב"ק י"א אלול
- רבי שלום יוסף (תרי"א ו"א תרי"ב)
- רבי אברהם יעקב מוסדוורה (תרי"ג) בני הרה"ק ר"ר מרוזין
רבי זאב וואלף מוסטריקוב ב"ר אברהם מטשכנב (תרי"א)
רבי ישראל מאיר גרוטוואלד ב"ר משה מחוסט ב' עונת הבושם (תרי"ט)
רבי אברהם יהושע פריינד אב"ד נאסויד ב"ר משה אריה - מאיר יהושע (תרי"ב)
רבי אהרן זעליג מוואלקאווא - עמדין ש' - רבי יעקב יהודה ב"ר אברהם לוי ראב"ד-ים (תרי"ט)
- רבי שמעון בן הרא"ש (ה'ק"ט)
רבי שמחה בונם ב"ר צבי הירש מפשיסחא (תקפ"ו)
רבי יהושע צבי מיכל שפירא ב"ר יעקב קאפל- צין הקדוש, התנגשות הלכ, תיקון חנות (תרי"ו)
רבי אברהם אהרן טייטלבוים אב"ד קולבסוב ב"ר קויתאל יהודה אב"ד סוגעט (תרי"ט)
רבי אברהם מנחם נחום מוועיקסיץ מחלם הי"ד ב"ר משה יהודה לייב מוואומי-חלם (תש"ב)
רבי משה אליקים בריש ב' באר משה בן המגיד רבי ישראל מקוזניץ (תקפ"ח)
רבי אלעזר ב"ר צבי אלימלך שפירא מאלעזרעט (תרי"ב)
- רבי יעקב ישראל מטשארקאס ב"ר מרדכי מצדעבל ב' עמק תפלה (תרי"ו)

